

Als experiment heeft Reinders drie Nubische bokken bij de 200 stuks jongvee lopen.

Schape zijn rustig en geiten zijn slopers. Dat is een groot verschil, vindt Reinders.

De voormalige melktank voor de schape wordt nu ook gebruikt voor geitenmelk.

Met bijproducten de kosten zo laag mogelijk houden is voor Reinders een hobby.

Nubische invloeden zijn in de stal duidelijk te zien.

Enkel tepelvoeringen en pulsatieslagen zijn aangepast voor de overstap naar geiten.

'Geiten zijn wel echte slopers vergeleken met schape'

Volledig overgestapt op geiten

Tekst en foto's: Dick van Doorn

Geitenhouder Marcel Reinders uit het Friese Kollum molk onlangs nog zowel schape als geiten.

Op 1 augustus dit jaar nam hij afscheid van de schape en stapte volledig over op geiten.

Marcel Reinders is nu écht geitenmelker. Hij wijst hier op de dikke leidingen in zijn melkstal, waarmee hij veel buffer verkrijgt.

Marcel Reinders en Jojanneke Breedijk namen het vleeschapenbedrijf van de ouders van Jojanneke in 2005 over. Het bedrijf met in totaal zeshonderd vleeschape liep in eerste instantie prima. De economische gevolgen van de infectieziekte blauwtong op het bedrijf waren echter aanzienlijk. Reinders: "Als gevolg van de ziekte zakte de lammerenprijs enorm in. Met mijn vrouw, die fulltime buiten de deur werkt, had ik het al eens over verbreding van ons bedrijf gehad. We dachten erover om over te stappen op het melken van geiten of schape. We zijn toch eigenlijk meer melkers dan mesters."

Opkloppen en namelken

In 2008 ging de kogel door de kerk en kocht de maatschap zo'n vierhonderd melkschape aan. In eerste instantie wilde Reinders alleen schape melken en geen geiten. "De prijzen voor geitenmelk schommelden rond 2008 enorm. Verder waren we gewend aan schape, niet aan geiten." Het ging goed. De maat-

schap groeide rustig door van vierhonderd naar achthonderd melkschape. In 2011 kwam Reinders echter in de lappenmand terecht vanwege lichamelijke klachten door het melken. "Mijn arts zei dat ik beter een diersoort kon gaan melken waarbij ik geen lichamelijke overbelasting zou hebben. Het nadeel van schape melken is dat je ze moet opkloppen en namelken. Dat vergt een enorme lichamelijke inspanning, zeker als je een grote koppel hebt," aldus Reinders. In december 2013 kwamen de eerste tachtig geiten. "Ik heb tot 1 augustus beide diergroepen gemolken en inderdaad: geiten melken is veel makkelijker. Een geit melkt gemakkelijker uit. En een geit kun je met automatische melkafname melken. Je hoeft dan in principe alleen nog maar te checken of het goed gegaan is."

Volop fokken, ook met Nubisch

Van tachtig geiten ging Reinders naar een dikke driehonderd melkgeiten. Het aantal schape daalde van achthonderd naar de 180 die dus onlangs vertrokken. Sinds 1 augustus is de Fries volledig geitenmelker met 440 geiten die door de melkput gaan. Daarnaast heeft hij tweehonderd stuks jongvee. Reinders is volop aan het fokken. Hij laat zich daarbij adviseren door een Belgische adviseur: Wim Govaerts. De duurmelters Reinders gekocht heeft van twee Zuid-Hollandse bedrijven, wil Reinders zo gauw mogelijk drachtig hebben. Ten eerste om lammeren aan te fokken en ten tweede om de duurmelters zo gauw mogelijk weer op een hoog productieniveau te krijgen. Om arbeid te besparen – Reinders runt het bedrijf alleen – maakt hij alleen gebruik van natuurlijke dekking. Hij heeft hiervoor oudere bokken gekocht uit de foklijnen van Rinie Raymakers en Ad Bink. "Ik heb nu ook drie Nubische bokken bij het jongvee lopen als een soort experiment. Ik ben namelijk erg geïnteresseerd in de hoge gehalten van deze

dieren, 5 à 6 procent vet en ruim 4 procent eiwit, bij een rollend jaargemiddelde van zo'n 1.000 tot 1.200 liter." Nog een reden om alles zo gauw mogelijk drachtig te hebben is dat Reinders in twee jaar tijd alle duurmelters vervangen wil hebben door een jonge lichte. Hij laat ze dit jaar dus alle 440 dekken. In september/oktober moet de eerste groep van 160 geiten aflammeren.

Dikke leidingen

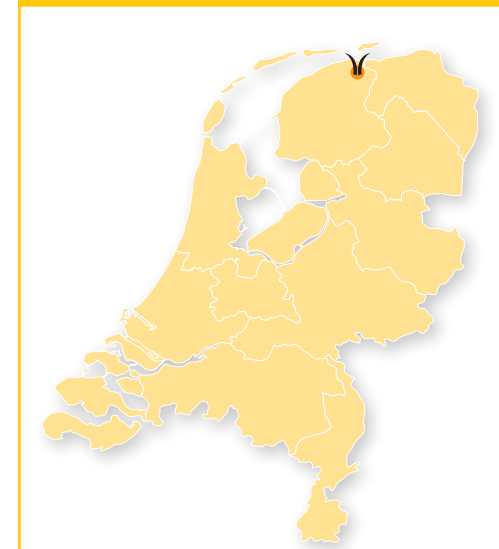
In de melkstal hoefde de Friese geitenhouder voor de overgang van schape naar geiten alleen de tepelvoeringen en het aantal pulsatieslagen aan te passen. "We hebben automatische melkafname. De melkstellen en pulsator zijn ingebouwd met een hoog vacuüm van 47 kPa." Dat hij nu meteen voluit kan melken met het CoPulsation-systeem is volgens Reinders wel te danken aan de ervaringen die collega-geitenhouder Paul Borreman en de melkstalleverancier hebben opgedaan in de afgelopen jaren. "Bij mij zijn meteen dikke leidingen geïnstalleerd zodat ik veel buffer heb in de melkinstallatie." De inrichting van de stal heeft Reinders wel enigszins moeten veranderen. Hij werkt nog steeds met zes potten, maar heeft wel een extra buis op het voerhek moeten maken. "Dat is wel een verschil: schape zijn heel rustig en geiten zijn echte slopers. Ook het waterleidingsysteem heb ik aangepast. De geiten vonden het namelijk leuk om te spelen met de ventielen van de drinkbak." Sinds kort werkt hij dus met waterbakken van zo'n twee meter lang met een afgeschermd vacuümvlotter erin.

Veel bijproducten

De Kollumse geitenhouder voert relatief veel bijproducten vergeleken met collega's. Hij geeft onbeperkt graskuil en een mengsel van perspulp/bierbostel/sojaschroot en een beetje brok. "Bijproducten in totaal zo'n 2,5 kilo-

gram per dag, brok zo'n 0,65 kilogram per dag voor de mineralen. Met de sojaschroot sturen we op het eiwitgehalte in het rantsoen." Belangrijkste reden om veel bijproducten te voeren is een lagere kostprijs. "Ik geef dus ook weleens peen of rode bieten. Zo kon ik enige tijd geleden een partij van 40 ton gewassen wortelen op de kop tikken. Het is voor mij gewoon een hobby om de kostprijs zo laag mogelijk te houden." Voor de geiten heeft Reinders nog niet exact uitgerekend wat hij hiermee bespaart per kilogram melk. Voor de schape wel: hij kwam uit op een besparing van 5 à 7 ct/kg melk. ✓

Profiel

Naam	Marcel Reinders en Jojanneke Breedijk
Woonplaats	Kollum (FR)
Bedrijf	440 melkgeiten, 200 stuks jongvee. Sinds augustus 2014 melkt Reinders alleen nog geiten, voorheen molk hij schape.